

INFORMACE – č. 5

pro subjekty ČJF v souvislosti s novým Občanským zákoníkem – zákon č. 89/2012 Sb. (dále jen NOZ)



Informace č. 5 se bude týkat revize stávajících stanov již existujících občanských sdružení, nově spolků, a to v souvislosti s přechodnými ustanoveními NOZ.

Stanovy, které mají občanská sdružení existující před 1.1.2014, musí projít revizí. Přechodná ustanovení NOZ § 3041 a následující se týkají právě právnických osob, které vznikly před účinností NOZ.

Ustanovení ve stanovách, která jsou v rozporu s donucujícími ustanoveními NOZ pozbývají platnosti dnem účinnosti NOZ (§ 3041 odst. 2 NOZ). Občanská sdružení k 1.1.2014 přecházejí na spolky (§ 3045 odst. 1 NOZ) a spolky musí **do tří let svoje stanovy NOZ přizpůsobit** (§ 3041 odst. 2). Revidované stanovy je nutné i do stejné lhůty, tedy do 1.1.2017, i doručit místně příslušnému rejstříkovému soudu a to v souladu s novým zákonem č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Pokud spolek této lhůtě nevyhoví použije se věta poslední § 3041 odst.2 cituji: „Neučiní-li tak, příslušný orgán veřejné moci ji k tomu vyzve a stanoví ve výzvě dodatečnou přiměřenou lhůtu ke splnění této povinnosti; uplyne-li dodatečná lhůta marně, soud právnickou osobu na návrh orgánu veřejné moci nebo osoby, která na tom osvědčí právní zájem, zruší a nařídí její likvidaci.“

Součástí revize stanov je i posouzení názvu spolku a to v souladu s ustanovením § 3042 NOZ. Spolek je podle tohoto ustanovení **do dvou let** od účinnosti NOZ, tedy do 1.1.2016, povinen svůj **název** (název spolku) **uvést do souladu** s NOZ. Název spolku podle § 216 NOZ musí obsahovat slova „spolek“ nebo „zapsaný spolek“ nebo zkratku „z. s.“.

Závěrem lze říci, že pokud má dnes občanské sdružení podrobně ve svých stanovách upravené fungování a má jednoznačně určený statutární orgán, pak posoudí, zda vše ve stanovách odpovídá obecné úpravě orgánů (§ 151 a násl. NOZ). V ostatním s ohledem na dispozitivnost většiny ustanovení NOZ provedou pouze minimální úpravy.

Naopak občanské sdružení, které ve svých současných stanovách nemá téměř nic, například není konkrétně určen nebo se nedá jednoznačně statutární orgán dovodit, dále ve stanovách absentují pravomoce orgánu, funkční období orgánu, chybí procedurální pravidla jednání orgánu nebo dokonce není upraveno členství a to zejména způsob vyloučení člena, buď udělá změny ve stanovách a bude se řídit úpravou NOZ nebo přepracuje stanovy tak, aby fungování dle stanov vyhovovalo potřebám spolku.

Ve sbírce zákonů byl již zveřejněn zákon, který upravuje pravidla zápisu do veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a proto v následující informaci tato pravidla přiblížíme.